

Priorități românești pag. 3

Orașul nostru, casa noastră pag. 4

pag. 7
Prima oră de istorie

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

ANUL 25, NR. 662, OCTOMBRIE 2022

Editorial

Toamna din noi

S-au dus vremurile acelea, au devenit istorie, când în structura de conducere a unui stat exista „Sfatul bătrânilor”, un compartiment alcătuit din vârstnici, care, prin prestanța și înțelepciunea lor, dar mai ales prin experiența de viață, hotărau luarea celor mai potrivite decizii, întru bunul mers al societății respective.

Lumea s-a schimbat, evident. Bătrânii sunt acum „gloata aceea de pensionari” pe care societatea trebuie să o ducă în spate. Ne întâlnim cu ei pe stradă: merg încet, cumpătat, prin mulțimea grăbită. Uneori, cei tineri, vocalici sau concentrați asupra telefonului mobil, se împiedică de încetineala lor. Unii le mai aruncă și câte o înjurătură, convinși că și așa bătrânii nu mai au acuitatea auditivă de altădată.

Vârstnicii își duc cu îndârjire viața, unii dintre ei încă drepți ca brazii, alții gârboviți de boli și neputințe; unii, pe propriile picioare; alții, ajutați de cei apropiați sau de un baston. Ei merg înainte, senini, convinși fiind că încă mai pot fi utili, că mai au multe de făcut până într-o zi, neștiută, când vor depune armele și bagajele.

Între timp, ei nu vor renunța să mai citească sau chiar să scrie o carte, să picteze un tablou, să călătorească pe unde nici n-au visat, să își ducă nepoții la școală sau să ne povestească, dacă avem răbdare, întâmplări trăite cândva și care le-au marcat existența. Poate că uneori nu avem timp să-i ascultăm, poate îi considerăm depășiți de evenimente, triști cavaleri ai unei cauze pierdute.

Se spune că atunci, când se stinge din viață un bătrân, este ca și cum ar arde o întreagă bibliotecă …

*

Tuturor ne e greu, fiindcă trăim vremuri marcate de nedreptate, degradare morală, egoism, conflicte militare. În ciuda acestei dezordini mondiale, fragilitatea noastră bună încearcă să nu fie luată prin surprindere de răul atotcuprinzător.

Așa se face că Ziua de 1 Octombrie a fost decretată, de mai mult timp, Sărbătoarea persoanelor de vârsta a treia. Și în municipiul nostru, Consiliul Local și Primarul au premiat și au adus un cald omagiu cuplurilor care au împlinit, anul acesta, cincizeci de ani de la cununia civilă, celor care au împlinit vârsta de o sută de ani, dar și vârstnicilor care au dorit să petreacă o seară plăcută, cu muzică și dans, în incinta Casei de cultură.

Doresc tuturor locuitorilor orașului nostru și tuturor oamenilor, în general să apuce să își trăiască în sănătate, liniște și pace sufletească toate etapele vieții, așa cum au fost ele rânduite de Dumnezeu!

Domnița Neaga

Respect și admirație pentru sărbătoriții comunității noastre,

— sărbătorirea familiilor roșiorene care au împlinit 50 de ani de căsătorie și a persoanelor care au împlinit 100 de ani de viață —

Primăria și Consiliul Local al Municipiului Roșiori de Vede, prin Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, în spiritul tradiției locale, a organizat și în acest an un eveniment de suflet dedicat familiilor roșiorene care au sărbătorit 50 de ani de căsătorie, alături de persoanele care au împlinit respectabil a vârstă de 100 de ani de viață.

După ce au trecut cu demnitate, iubire și înțelegere prin 50 de ani de căsnicie, roșiorenii merită să aibă parte de prețuirea administrației publice locale, transpusă într-un eveniment ce s-a dorit a fi de neuitat pentru participanți. Prețuire ce s-a dorit a fi revărsată cu sinceritate și în sufletele celor care au împlinit 100 de ani de viață, cu bucurii sau greutăți, cu realizări sau eșecuri, cu fericire sau tristețe.

Sărbătoriții s-au putut bucura de o atmosferă caldă și plină de emoție din partea organizatorilor în fața domnului Primar al municipiului Roșiori de Vede, Valerică Gheorghe Cîrciumaru, precum și a Părintelui Protopop Mircea Ionescu, alături de preotul Paul Ciocan, emoționați la rândul lor de însemnătatea momentului.

Elvira Stângă

Foto: **Monica Tuinete**

Continuare în pagina 4

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

● Peste 90 de teleormăneni au participat la evenimentul „Sănătate pe bicicletă într-un mediu nepoluat!”

Centrul EUROPE DIRECT Teleorman, a adus împreună peste 90 de iubitori ai mersului cu bicicleta, dar și ai unui stil de viață sănătos: copii, adolescenți, tineri, adulți, vârstnici, fiecare participant purtând tricouri și șepci inscripționate cu logo-ul „***Anul European al Tineretului***”, dar și al ED Teleorman.

În perioada 16-22 septembrie, la nivel european, s-a derulat ***Săptămâna Europeană a Mobilității***, iar Municipiul Roșiorii de Vede s-a alăturat și în 2022 acestei acțiuni menită să contribuie la strategia europeană pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă.

Astfel, în data de 18 septembrie, a avut loc anuala plimbare cu bicicleta din cadrul campaniei celebrată în acest an cu tema ***„Conexiuni mai bune”.*** Intitulat ***„Sănătate pe bicicletă într-un mediu nepoluat”,*** evenimentul organizat de Consiliul Local, Primăria Municipiului Roșiori de Vede, Direcția pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, prin Biblioteca Municipală „Gala Galaction” și

Continuare în pagina 8

Marinela Rușanu
Aurelia Bărbuț

Am mai pierdut un OM

Patrița... o mână de om, dar cu o energie cum rar vezi... . mereu optimistă, mereu zâmbitoare, mereu cu o vorbă bună pentru cei din jur! Niciodată învinsă... O învingătoare!!

Octombrie... zi lucrătoare.. Ai auzit? A murit Patrița!!! Eee, e o glumă, nu? Pentru că mie mi se părea că Dumnezeu voia să o țină tânără și vivace până dincolo de 100 de ani... Cum adică a murit? Pentru că mie mi se părea că va fi nemuritoare... Patrița, draga noastră Patrița!

S-a născut pe 19 iulie 1945, fiind din Măldăeni, dintr-o familie de țărani cu mulți copii, fiind a șaptea, ca Eminescu, cum îi plăcea să spună...

A avut o viață dură de mic copil, obișnuită să muncească cu dedicație și multă pasiune în tot ceea ce făcea.

Și-a început activitatea cu copii din fragedă tinerețe și și-a continuat-o până în ultimele ei momente. Cât de fericită era printre copii... Îi învăța să aibă o ținută dreaptă, le cerea mereu să fie buni elevi.

Câte momente importante au petrecut pe terenul de sport, în sala de gimnastică, la dansuri, la spectacole, la concursuri...! Pentru mulți copii a fost ca o a doua mamă, sau ca o bunică. Viața i-a dăruit și propriii ei copii și nepoți, nespus de iubiți.

Parcursul vieții nu i-a fost întotdeauna ușor, dar știa să înfrunte dificultățile cu optimism, cu încredere, mereu cu zâmbetul pe buze (și... Doamne! ce zâmbet avea!!). Așa îi învăța și pe copii, tuturor le transmitea pofta ei de viață și curajul de a fi ei înșiși.

Suflet bun, mamă și bunică iubitoare, profesoară desăvârșită, soră și mătușă, prietenă de nădejde, tuturor ne-a bucurat sufletul...

S-a pensionat, dar activitatea ei artistică a continuat frumos, a inspirat multe generații de copii și de părinți. Dragile ei fetițe și dragii ei băieți îi înseninau sufletul.

Se pregătea cu drag pentru spectacolul de sâmbătă, printre ultimele ei cuvinte au fost și ultimele detalii pentru costume. Gândul îi era mereu la dragii ei copii... Așa era Patrița... nelipsită de la evenimentele artistice ale orașului. Urca pe scenă chiar dacă era anunțată doar cu câteva zile înainte de eveniment. Avea mereu ceva frumos pregătit pentru spectatori, reușea de fiecare dată să-i binedispună prin coregrafiile ei. Iar copiii... copiii îi căutau mereu privirea pentru aprobare și încurajare!

Dar destinul avea altceva pregătit! Ne este greu să înțelegem și să acceptăm, dar așa a fost voia lui Dumnezeu: *este momentul și pentru odihnă*!

Să o purtăm mereu cu drag în gândurile și sufletul nostru, să ne-o amintim mereu așa cum a fost, un OM BUN, să retrăim toate momentele frumoase pe care le avem cu Patrița!

Dumnezeu să o odihnească în pace!

Te vom iubi mereu, prietena noastră!!!

Colectivul redacțional DRUM

Foto: **din arhiva familiei**

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

09. 2022 — Început de anotimp. Început de toamnă. Toamnă autentică. Cu nori și temperaturi care te fac să uiți canicula zilelor de vară. Toamnă care îți amintește aroma strugurilor, norul de grauri, clinchetul clopotului folosit pentru a îi alunga, drumul spre locurile acelea care nu dispar din memorie.

* Ziua de naștere a scriitorului Mihai Athanasie Petrescu. Despre oamenii care vin și rămân în viața ta, ca o binecuvântare, cuvintele sunt insuficiente. Ei sunt repere, sunt flăcări spre care îți îndrepți privirea atunci când te împotmolești în hățișurile vieții, și primești putere. Putere de a merge înainte sau pentru a o lua de la capăt.

* Începutul anului bisericesc. Spre deosebire de anul civil care începe pe 1 ianuarie, anul bisericesc începe pe 1 septembrie. Potrivit tradiției moștenită din Legea Veche, în această zi s-a început creația lumii, și tot în această zi Și-ar fi început Mântuitorul activitatea Sa publică. (creștinortodox.ro).

* Se măresc salariile. Puțin peste jumătatea unei sute de lei. Nu știi dacă trebuie să râzi sau să plângi.

3.09.2022 — Burnițează rece, ca toamna. Castanii prind culoarea aurului. Strada Rahovei un rosarium galben. Lume multă. Un du-te vino continuu, deși ploaia cade rece și deasă.

6.09.2022 — Un vizitator distrat: „Viitoarea mea soție va avea parfum de molie”.

7.09.2022 — Ziua de naștere a scriitorului Constantin T. Ciubotaru. „Cuvântul era pentru mine măciuca prin care am pălit crezuții dușmani și tot din cuvinte mi-am făcut zale de apărare. Un exemplu: la liceu eram opriți de încrezuții mahalagii constituiți în gărzi care ne murdăreau șepcile, ne stropeau sau scuipau uniformele. Un pluton oprea pe câte un elev cu întrebarea: Bă, tu ești licean? Răspunsul era da. Eu: „De ce întrebați? Replica lor: Fiindcă n-ai mutră. Eu: Dar voi sunteți proști? Fiindcă aveți mutre!”. Apoi am „descoperit” că prin cuvinte îmi pot crea o lume imaginară, că citind „cuvintele” din cărți puteam cunoaște lumea. Cuvântul a fost singurul mijloc prin care, în calitatea de profesor, am reușit să determin peste 40 de elevi de la Liceul Economic din Roșiori să devină umaniști, adică profesori de limba română sau alte limbi, judecători, ofițeri, preoți. Obligându-i să citească, am făcut din foștii elevi oameni capabili să se implice în activitatea de coordonare și îndrumare” (C. T. Ciubotaru).

8.09.2022 — Praznicul Nașterii Maicii Domnului. Nașterea Maicii Domnului este arvuna pe care umanitatea o plătește mântuirii. Fără această Naștere, Cuvântul Însuși n-ar fi apărut, noi nune-am fi înțeles și lumea nu s-ar fi putut ruga: „Peste verbul care trece/ peste greul trup de miere / peste lumea asta rece / vino dulce adiere //. Ruga ta caldă coboară / ca o lacrimă plăpândă / Sfântă Maică și Fecioară / Sfântă, Sfântă, Sfântă //. Amin” (Pr. Sever Negrescu).

* Bâlciul. Chiar dacă pentru unii, bâlciul acesta nu înseamnă decât zgomot, fum și caricatură, tu încă mai cauți căluții aceia care să te ducă în copilărie. Și chiar dacă nu îi mai găsești, locul lor fiind luat de alte mijloace de transport (mașini, trenulețe sau avioane), am înțeles că nu este nevoie de nimic ca să ajungi acolo. Pentru că locul acela este în noi — plin cu vată de zahăr ars, aromat ca niște pere de Argeș, primitor ca o casă de turtă dulce — de Pitești, călduros ca o haină de Orăștie ...

9.09.2022. — „Impresionante și emoționante pozele postate pe Facebook cu Regina Elisabeta a II-a la diferite vârste. O viață de om. Niciodată nu am simțit atât de acut deruta unui sfârșit. Sentimentul că ceva ce părea normalitatea însăși s-a defectat iremediabil. Monarhia are ancore solide și cu certitudine va merge înainte. Dar, cel puțin până ne vom obișnui, va arăta altfel” (T. Urian).

14.09.2022 — Resfințirea vechii cruci din comuna Zâmbreasca, în prezența episcopului Alexandriei și Teleormanului, PS Galaction.

19. 09. 2022 — Căsuța ta prinde viață. Parfum de mir și de tămâie învăluie rugăciuni miraculoase. Ești aici și totuși departe.

* „Impresionantă ceremonia despărțirii de Regina Elisabeta a II-a. O succesiune de imagini iconice care vor rămâne toată viața în mintea celor care le-au văzut, ca cele de la nunta lui Charles cu Diana. Numai englezii pot să facă ceremonii perfecte, care să intre direct în istorie” (T. Urian).

22.09.2022 — „Se stinge sufletul udat în jar, / Acide ploi peste suave toamne, / Își plânge crinul lacrima de var, / în noaptea care-i mult prea lungă, Doamne!” (D. Neaga, din vol. *Toamna ca o fregată*).

* Săptămâna europeană a mobilității. O serie de studii arată că persoanele care se deplasează prin modalități active de transport, cum ar fi plimbatul sau ciclismul, nu numai că sunt mai productive la muncă, dar își iau și mai puține zile de concediu medical și se îmbolnăvesc mai puțin. Într-un cuvânt, minte sănătoasă într-un corp sănătos.

23.09.2022 — „Lumea este ca o roată în perpetuă mișcare. Cei ce sunt sus se duc în jos, iar ei ce-au fost jos urcă din ce în ce mai sus.” (Anzia Yezeiska). Hmm!

24.09. 2022 — Nunțile la țară au ceva aparte. Strigăturile, alaiul nuntașilor, parfumul ierbii strivită sub pașii de dans în ritm lent sau săltat, vinul care îmbujorează fețele petrecăreților incitând la joc ... Muzica ... muzica ce despică liniștea nopții în două și răscolește sufletul până în cele mai îndepărtate cotloane.

27.09.2022 — „Orele în care mintea este absorbită de frumusețe sunt singurele ore în care trăim cu adevărat.” (Richard Jefferies).

* „Medvedev anunță că Rusia are dreptul să folosească bomba atomică dacă va considera necesar. A uitat să precizeze că ar putea să o și primească dacă îl va mânca pielea să o folosească” (T. Urian).

29.09.2022 — Când vine câte un cititor la tine și îți spune că „liliachiul” cuvintelor tale i-a rămas în suflet, rămâi fără cuvinte.

* În cimitir, când amurgul aureolează locul dintre pământ și cer, iar tu privești crucile și te gândești la ai tăi, la ale tale, apoi ...

30.09.2022 — „Jocul cu sciatica. De trei luni n-am mai avut criză de sciatică. Am făcut tratament la Mangalia trei săptămâni în iunie, apoi m-am scăldat în Egeea la Katerini, în iulie. Până săptămâna trecută n-am mai avut probleme, apoi a reînceput. Când mă cocoșez, îmi pun brâu. Cum mă lasă, scot brâul. Mă ia din nou, pun brâul, și tot așa ... Uite brâul, trece râul! ...” (D.A.D).

Florina Carvaci,
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Citatul lunii

„Soarta iubirii în această lume este de a fi respinsă!”.

(„Haos. Lege. Libertate” — Mitropolit Antonie de Suroj)

Rubrică îngrijită de **Adriana Miu**

Trăire creștină

Ce mai e și cu spovedania? Un alt tip de mărturisire

Angrenajul mediatic în care a fost prinsă Biserica Ortodoxă Română în ultimele săptămâni a făcut posibil ca o parte din creștini și nu numai să își pună întrebări, să aibă îndoieli sau să-și motiveze atitudinea anticlericalistă. Nu e nimic nou și nici incorect sau de condamnat. Orice tulburare de orice fel înseamnă și o reașezare a lucrurilor și o repunere în lumină a unor atitudini și mentalități.

Personal, am simțit că spovedania ca mijloc sacru de îndreptare și întărire sufletească a fost profund desacralizată, iar persoana duhovnicului și încrederea ce se putea stabili cu acesta, au devenit subiecte de o tristă vorbire. Va fi nevoie de argumente duhovnicești, dogmatice și de atitudini pentru ca gândurile să se așeze.

În primul rând, spovedania este una din rânduielile bisericești prin care se restabilește, în mod tainic și real, relația omului cu Dumnezeu, cu semenii și cu sine însuși. Nu este vorba de un adjuvant al ședințelor de psihoterapie, ci momentul fericit și categoric în care omul se întâlnește cu el însuși, cu neputințele lui, cu eșecurile lui, dar și cu puterea extraordinară de a-și asuma o altă viață, un alt mod de a-i vedea pe oameni și pe Dumnezeu.

Momentul spovedaniei este timpul în care ne spunem: „Gata! Ajunge!”. În sine, spovedania este doar o parte dintr-un proces de îndreptare pe care credinciosul o începe singur, o continuă cu un martor în persoana preotului duhovnic și o sfârșește, în pace, cu Dumnezeu. Venim să ne spovedim după ce conștientizăm că e dezordine în viața noastră. Că gândurile ne sunt întunecate, că nu înțelegem viața în frumusețea ei deplină; ne percepem ca niște nefericiți, lipsiți de orizontul așezării sufletești, tulburați și măcinați de unele gesturi mărunte ale semenilor noștri, lipsiți de importanța pe care credem că o merităm. Unii vorbesc cu Dumnezeu și îi cer iertare, într-o apreciere extrem de subiectivă. Și nu prea le iese! Pentru că atunci când ne judecăm noi înșine, fie suntem severi și nu mai vedem nicio portiță de ieșire și multiplicăm starea respectivă, fie devenim extremi de înțelegători și ne spunem „E, n-am omorât pe nimeni!”. Sfântul Apostol Pavel spunea că deși vrea să facă binele, tot răul pe care nu dorește, pe acela îl săvârșește. Era conștient că ceva îl depășește ca stare și relație cu Dumnezeu.

Alții nu simt starea aceasta. Sănătate e una bună. Afacerile sunt prospere, familia este una fericită. Nu e loc de altceva. Orgoliul e hrănit și mândria ia forma unei aprecieri totale: merit!

Alții, conștienți de realitatea crudă a păcatului și a neputințelor firii omenești, caută pe cineva cu care să vorbească de starea lor. Caută o persoană care să-i vândă certitudinea unei fericiri. Medicamentele nu rezolvă pe termen lung. Și ce-i de făcut? O reflecție asupra propriei vieți. Evităm să medităm din teama de a nu ne întâlni cu Dumnezeu. Spovedania este și timpul în care ne dăm seama că un Altul este cel care cunoaște inima noastră. Așa cum în realitatea trupească nici un om nu s-a născut decât din legătura a doi oameni (parcă le spunem mama și tata!), tot așa și în dimensiunea duhovnicească ,,prindem viață” tot din legătura spirituală, duhovnicească cu o altă persoană care este preotul duhovnic. El este martorul care îmi dă certitudinea că Dumnezeu mă iubește și că este posibil să fiu alt om decât acela care am fost până a veni la scaunul spovedaniei. Un duhovnic potrivit năzuințelor mele duhovnicești stabilește ce tip de năzuințe sunt realizabile. Spovedania nu livrează iluzii, ci realități. Aici e problema! Cum reușesc eu să cred că spunând unui om păcatele mele nu le voi mai avea? Sau cum să cred că Dumnezeu mă va ierta după ce voi spune „lu popa” ce am făcut eu? Sunt justificate nedumeririle. Faptul de a-ți pune întrebări și a nu încerca să găsești răspunsuri este un act de lașitate. Dorința de a ne însănătoși ne face să căutăm cel mai iscusit medic și să luăm cele mai „amare leacuri” așa cum le numește Sfântul Ioan Gură de Aur. Similar, ce mă face să nu caut un duhovnic care să mă ajute să mă vindec sufletește și să-mi îndrept viața? Oare, neîncrederea în propria persoană? Lipsa stimei de sine? Teama de un nou început? Ce oare?

Preotul duhovnic nu este chirurgul care face operația. Este asistentul care îl duce pe pacient la Cel mai iscusit medic: la Hristos! Vindecarea nu vine de la duhovnic, ci de la Hristos. Iertarea nu vine de la duhovnic, ci de la Hristos. Împăcarea este cu Hristos. Și din această împăcare vine toată binecuvântarea. Cred că e bine să ne oprim din judecăți și să facem loc, în viața noastră, dorinței sincere da a ne îndrepta viața. A căuta și a găsi duhovnicul potrivit nu este ușor. Este nevoie de a ști ce vrem de la noi, ce putem oferi noi și ce dorim de la duhovnic. Un duhovnic are și el duhovnicul lui. Lanțul nu este unul cu întreruperi. De aceea orice relație duhovnicească se clădește în timp, cu sinceritate, cu perseverență și cu încredere. Nu există explozii sufletești în taina spovedaniei și a duhovniciei. Nu e de căutat extraordinarul, ci firescul. Dar câți dintre cei care citesc acest articol au duhovnic, se spovedesc și cred că e ceva de îndreptat în viața lor? Iertați că am bănuieli!

Pr. **Eugen-Cătălin PĂUNESCU**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

Instituțiile bancare Raiffeisen si BRD de pe strada Dunării, în timpul și de teama Covidului 19, au montat mai multe canapele din lemn, pentru clienții lor, aflați în așteptare, în fața intrării în incinta lor.

La prânz

În țara noastră, ora de vară a fost introdusă prima oară la 22 mai 1932 până la 2 octombrie. În continuare, din 1933, ora de vară începea din prima duminică din aprilie până în prima duminică din octombrie, până în anul 1940.

Între 1941 și 1978, s-a renunțat la ea, iar din 1979 până în 1996, ora de vară era de la sfârșitul lui martie până la sfârșitul lui septembrie.

Din 1997 până în prezent, ora de vară s-a stabilizat de la ultima duminică din martie până la ultima duminică din octombrie.

În amurg

Au fost sfârșite lucrările de renovare și reconstituire de la exteriorul clădirii Primăriei Roșiori de Vede, după un an și jumătate.

După ce au fost înlăturate finisările anterioare, lucrătorii au dat cu pensula culorile originare din 1912-1913.

Avem azi o construcție splendidă.

Gh. Tutcălău

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Responsabil de număr: Monica Tuinete
Tehnoredactare: Vladimir Mutu
Colectivul de redacție:
Domnița Neaga, Cristian Gabriel Moraru, Iulian Bitoleanu, Ion Scarlat, Ioan Romeo Roșiianu, Petre Bozdoc, Gheorghe Tutcălău, Victor Osăceanu, Eugen Cătălin Păunescu, Virgil Andronescu, Daniela Achim Harabagiu, Gabriel Argeșeanu, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu, Veronica Cojocaru, Monica Tuinete
Culegere texte: Monica Tuinete
Distribuire presă: Elvira Stângă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54 - 56, Roșiori de Vede. Telefon: 0247 460619. E-mail: ziaruldrum_rosiori@yahoo.com

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84

Cutiuţa cu amintiri (VIII)

Vino, Doamne, să vezi ce-a mai rămas!

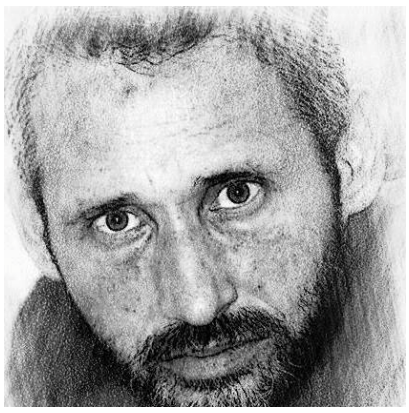

Îmi amintesc foarte bine. Acele imagini și întâmplări, nu le voi uita niciodată. Aveam o problemă gravă de sănătate la glezna piciorului drept și în miezul zilei de 22 decembrie mă aflam în incinta cabinetului medical de familie, numit pe atunci dispensar. În timp ce tatăl meu tăia porcul acasă, mă aflam pe masa de lucru a medicului ce tocmai fusese repartizat în cartier și de care aparţineam. Cu câteva zile înainte îmi fusese incizat un flegmon uriaș și acum mi se punea o *sare* în rana deschisă după ce tocmai fusese curățată. Urcasem pe acea masă metalica, durerile groaznice nu mai conteneau să mă chinuie. În jurul domnișoarei medic Iolanda se găseau permanent două asistente la fel de tinere și de frumoase. Difuzorul din cabinet transmitea ... Medicul și asistentele lucrau cu mare grijă la aranjarea gleznei mele, iar urechile acestora erau fixate pe ceea ce se auzea din cutia vorbitoare agățată într-un cui undeva deasupra ușii. În jurul prânzului, când piciorul era deja bandajat și treaba medicului se apropia de final, domnișoara medic a izbucnit în plâns, asistentele au urmat-o ...

— Oare ce se va întâmpla ...?

— Dar ce va fi să se întâmple ...?

— Soțul ... E la București unde se întâmplă ... E acolo ... A fost repartizat ...

Și a continuat să plângă în hohote, asistentele ... la fel.

— A fugit …, au fugit Ceaușeștii și de-acum încolo ... Oare ce se va întâmpla?!

Mă urcasem cu greu, cu dureri insuportabile, pe masa de operații și am coborât ... de parcă eram un fulg de nea. Iarna era una cum puține aveam să mai văd, iar eu am mers acasă ... Pluteam. Pluteam precum fulgii de nea ce nu se mai opreau, mergeam între două bastoane și cu greu înaintam prin zăpadă. Îmi simțeam trupul și mai ales sufletul eliberate. Trecusem de la agonie la extaz: de la durere la bucurie, în timp ce domnișoara medic și cele două asistente făcuseră drumul trăirilor în sens invers. Toate trei aveau iubiții în capitala în care haosul și gloanțele se dezlănțuiseră. Plângeau de grija acestora, dar eu simțeam că în adâncul sufletelor acestora se aprinsese și o plăpândă flacără a eliberării și speranței. *Dictatorul a fugit, suntem liberi!*, se auzea neîntrerupt în cutia vorbitoare. *Comunicatul important pentru țară* mi se repeta obsesiv în minte precum ecoul unei bubuituri de tun, în urechi doar întrebările medicului și asistentelor.

Am ajuns acasă — mai repede sau mai încet, noțiunea timpului nu mai avea nicio relevanță. Am intrat în curte, părinții pregăteau porcul sacrificat. Niciodată până atunci nu-l tăiaseră mai devreme ori mai târziu de 20 decembrie, de ziua Ignatului. I-am informat — tensionat și confuz, cum că Ceaușeștii fugiseră cu elicopterul. Difuzorul a fost adus să vorbească afară, eu am intrat în casă și am repornit televizorul alb-negru (un *Snagov 222*, *telecomandat* cu o prăjină de la distanță), pe ecranul acestuia rulau neîncetat imagini cu *scena balconului* din care Nicu și Elena ne promiteau suta de lei salvatoare. Salvarea lor, nu a noastră!

Au urmat zilele premergătoare *primului Crăciun liber*, zile în care s-au tras sute de mii de gloanțe în toată acea Românie cuprinsă de haos. Țara era condusă de la televizor cu minciuni, dezinformări, inducerea panicii în populație, diversiuni în toata regula! În tot acest timp, românii de rând sărbătoreau Crăciunul, locul revoluției fusese luat de lovitura de stat dată de eșalonul doi al partidului comunist, iar alții se transformau peste noapte din bișnițari și securiști în afaceriști, așa-zișii oameni de afaceri de mai târziu, care începeau deja construirea capitalismului așa cum odinioară clădiseră și duseseră pe cele mai înalte culmi socialismul multilateral dezvoltat.

Au trecut de atunci aproape 33 de ani și nu peste mult timp vom *sărbători* din nou Revoluția și Crăciunul și ne vom reaminti de asasinarea soților Elena și Nicolae Ceaușescu. Probabil că zilele nu vor mai fi albite de omăt — omătul de altădată, cetățenii nu vor mai sacrifica porcul, iar alesii neamului ne vor repeta aceleași texte prăfuite despre libertate, eroi, dictatori, democrație, sacrificii, strângerea curelei, ș. a. m. d. Urmașii celor uciși în Decembrie '89 își vor plânge morții. Probabil că și unii și alții au dreptatea lor, cu și fără ghilimele! Poate că ne meritâm sau nu această soartă! Cert este că ne-am întors la partidul unic multicolor, sigur este că dacă persistăm în lașitate și indiferență ne vom trezi foarte curând în anii sacrificiilor Casei Poporului și a datoriilor externe fără vreun câștig real pentru țară și popor!

Încheiem anul 2022 într-un haos politic și-ntr-un dezastru economic iminent, în contextual unui război imprevizibil de la o zi la alta, strânși tot mai mult în menghina scumpirilor, a inflației și incompetenței guvernanților.

Acum, la distanță de 33 de ani de când pluteam pe fulgii imaculați ai speranței, privesc semnul rămas pe glezna dureroasă a amintirilor acelor zile și îmi repet, cu dezamăgire, că toți acei *tineri frumoși ai revoluției* se prea poate să fi murit degeaba. Și chiar dacă repet un clișeu, o fac, fără teama de vreo replică tăioasă din partea cuiva, spunând că speranța încă nu a murit: suntem în Uniunea Europeană și sub scutul Organizației Pactului Nord-Atlantic și asta e de foarte bine! Vine iar Crăciunul și ne vom bucura de Nașterea Mântuitorului, mai pe austeritate desigur!; vine Crăciunul în curând și trebuie să ne bucurăm de libertate, să ne apărăm libertatea cucerită cu sacrificiul sângelui! Căci atât ne-a mai rămas, esențialul. Încă mai avem o speranță, să n-o sacrificăm în zadar!, fie și numai pentru generațiile ce ne vor urma!

Virgil Andronescu

redactor la Revista manifest „Litera 13” din Brăila

Priorități românești

Smaranda Brăescu

Deși domnișoara Smaranda Brăescu nu face parte din grupul celor câțiva români care au câștigat Premiul Nobel, prin realizările sale consider că merită a fi trecută în această rubrică a românilor care au obținut performanțe deosebite pe plan național și internațional. A fost prima parașutistă română și a treia aviatoare din România. Aceste onorabile elemente pălesc în fața faptului că la 19 mai 1932 ea a realizat recordul mondial absolut (feminin și masculin) la saltul cu parașuta. Iar asta nu e totul! Exact la patru ani după realizarea acestui record, la 14 mai 1936, a devenit prima femeie din lume care a traversat Marea Mediterană cu un avion cu un singur motor și fără escală pe vreo insulă. Și acestea nu sunt singurele ei performanțe pe plan național sau internațional după cum vom vedea. Urmare a lor, prin lege, anul 2022 a fost declarat Anul Smaranda Brăescu.

S-a născut la 21 mai 1897, în satul Hănțești, comuna Buciumeni din fostul județ interbelic Tecuci, actualul județ Galați, dintr-un tată agricultor (Dumitru Brăescu) și o mamă casnică (Maria Brăescu). După ce și-a parcurs studiile primare și gimnaziale la școlile din zona natală, a absolvit cursurile Academiei de Belle Arte (1924-1928) din București. Însă visul său din copilărie era aviația!

Fiind respinsă la început pentru a fi primită la o școală de aviație pentru a deveni pilot/ aviator, a găsit o cale indirectă de a-și apropia visul: parașutismul! A împrumutat bani de la o cunoștință și a mers la Berlin la o renumită fabrică de parașute (Schröder) de unde și-a cumpărat parașuta cu nr.7198. A intrat astfel în posesia obiectului care avea să-i aducă numeroase satisfacții, care a făcut-o cunoscută în toată lumea și care mai târziu i-a facilitat intrarea în școala de aviație, dar care a dus-o de mai multe ori și la un pas de moarte. În țară a fost interpretată ca o încălcare a legilor firii. Să-ți riști viața, fără motiv, aruncându-te în gol! Ești întreg la minte?! În satul ei, țăranii comentau că „fata lui Brăescu, având apucături de băiețoi, a sărit cu umbrela din arioplan”.

Deși a avut unele evenimente neplăcute în viață (femur dublu fracturat, fractură de bazin, două coaste rupte într-un accident la Satu Mare – 30 august 1930) nu a renunțat la visul ei. Un vis la care oricare într-un astfel de caz ar fi renunțat. Era curajoasă, dar și o fire foarte religioasă. Era convinsă că se află în mâinile Domnului!

Cum legislația de atunci nu permitea femeilor să devină piloți de avioane, ea a găsit totuși o cale de a se apropia de aviație: parașutismul, devenind prima parașutistă din România și în urma acestei isprăvi a făcut ca țara noastră să devină a patra țară din lume cu o femeie parașutistă, după Franța, Cehia și Elveția, la 5 iulie 1928 executând primul salt cu parașuta de la o înălțime de 600 de metri. A fost o pioniera română a parașutismului și a aviației. Realizările sale i-au adus porecla de Regina înălțimilor, faptele sale făcând din ea o eroină populară atât în România cât și în străinătate.

Cel ce trezise în Smaranda Brăescu dorința de a se face aviatoare era pilotul Gh. Negrescu. Se întâmpla prin 1912. După circa 20 de ani, Negrescu ajuns colonel și comandantul Centrului de Instrucție al Aeronauticii de pe aerodromul Pipera, i-a ordonat locotenentului Papană să ia legătura cu domnișoara Smaranda, să facă niște ședințe de pregătire cu ea și, când se va simți pregătită, să o urce cât mai sus posibil pentru ca Smaranda să facă saltul cu parașuta. Așa se face că, la 2 octombrie 1931, Smaranda Brăescu a stabilit recordul național și european de salt cu parașuta, salt de la înălțimea de 6000 de metri. A doua zi după record, regele Carol al II-lea i-a acordat Ordinul Virtutea Aeronautică, clasa Crucea de Aur, gest foarte important: pe lângă recunoașterea realizării, i-a insuflat și curaj domnișoarei. De acum, Smaranda Brăescu dorea să stabilească o nouă performanță, să depășească recordul unui bărbat american (salt de la 6450 m). Noi neavând avioane care să urce mai sus de 6000 m, Smaranda a luat drumul SUA. Acolo, după mai multe dificultăți întâmpinate (detalii, unele chiar picante)

a reușit, la 19 mai 1932 să stabilească recordul mondial sărind cu parașuta de la peste 7000 m (7233m — record omologat în SUA) pe câmpia din Sacramento (California).

După stabilirea recordului mondial la saltul cu parașuta, în urma unei chete inițiată de Stelian Popescu, directorul ziarului Universul din București, s-a strâns o sumă importantă de bani care i-a permis Smarandei Brăescu prelungirea ședерii în SUA, să urmeze cursurile unei școli de aviație și să obțină brevetul de pilot civil, devenind astfel prima femeie europeană care a primit o licență de pilot american.

Întoarsă în țară, în martie 1933, a decis să renunțe la parașutism. Ultimul salt l-a efectuat în vara aceluiași an, la Constanța. Tot în țară, în toamna lui 1935, și-a cumpărat un avion personal. În acest demers a fost sprijinită de Banca Națională, Primăria Capitalei, Ministerul de Finanțe și de alți donatori. Cu acesta a participat la diferite raiduri și mitinguri aeriene naționale și internaționale. Dar cea mai mare realizare ca aviatoare a acestei perioade a fost cea din primăvara lui 1936 când a traversat Marea Mediterană cu un avion cu un singur motor și fără escală pe vreo insulă parcurgând ruta Roma – Tripoli (1100 km) în 6 ore și 10 minute.

În timpul celui de Al Doilea Război Mondial, a participat ca voluntar, activând ca pilot în „Escadrila Albă” de avioane sanitare pe frontul de est, apoi pe cel de vest în cadrul Escadrilei nr.13 în Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia având misiunea de a transporta răniții de pe front în spitalele de campanie, fiind decorată cu crucea „Regina Maria”. Totodată, a îndeplinit și funcția de instructor al primei companii de parașutiști ai armatei române din Batalionul 1 de parașutiști de la Băneasa.

În 1946, protestează împotriva falsificării alegerilor din noiembrie, semnând alături de alte personalități memoriul acestor falsificări, gest pentru care va fi dată în urmărire generală, fiind acuzată că face parte dintr-un grup de militari — Mișcarea Națională de Rezistență — care ar fi dorit să lupte împotriva Guvernului Groza în folosul național-țărăniștilor. Nefiind găsită (niciodată), a fost condamnată (în contumacie) la doi ani de închisoare. A reușit să scape de urmărire fiind ascunsă sub nume false de unii prieteni din lumea religioasă (preoți, călugărițe). Elucidarea finalului vieții ei a înghițit mult timp și efort. A decedat (2 februarie 1948) în spitalul clinic universitar din Cluj sub numele de Maria Popescu și este înmormântată în cimitirul acestui oraș transilvan.

În memoria ei, o stradă din București și Batalionul 53 Comando al Brigăzii 6 Operațiuni Speciale îi poartă numele. De asemenea, prin Lege, în țară, anul 2022 a fost decretat Anul Smaranda Brăescu pentru aniversarea a 90 de ani de la stabilirea recordului mondial absolut la parașutism (1932). Sub acest aspect și în urbea noastră în aprilie acest an s-a organizat la Muzeul de Istorie un simpozion intitulat „Smaranda Brăescu — prima femeie parașutist a României”, inițiator fiind prof. Athanasie Petrescu, cu participarea lui Dan Antoniu (cercetător și istoric în domeniul aeronautic) și Georgiana Dumitrescu (instructor de parașutism la Aeroclubul României).

Prof. **Ion Scarlat**

Foto: **sursa internet**

Înainte ca natura să moară

Civilizatia actuală, adevărată cutie a Pandorei

Mitologia greacă spune că atunci când Zeus i-a dăruit lui Prometeu o mireasă pe nume Pandora, fratele acestuia, Epimeteu, i-a dăruit ca dar de nuntă o ladă care avea în ea aroganța, suferința, cruzimea, lăcomia, gelozia, ura, tristețea, teama, bolile, lenea, moartea, iar pe fundul ei, a fost pusă și speranța.

Legenda expresiei „cutia Pandorei”, se referă la curiozitatea oamenilor (prea multă curiozitate strică). O curiozitate exagerată poate atrage după sine un șir de controverse, evenimente negative, care pot ascunde o serie de nenorociri.

Așa se face că în fața amenințărilor de o mare gravitate pe care nazismul și fascismul le ridicase în fața lumii, America a întreprins costisitoarea muncă de a cuprinde fisiunea nucleară într-o cumplită armă. Apoi cursa înarmărilor a lansat lumea într-o aventură costisitoare, pe care progresul tehnic o făcea din ce în ce mai plină de primejdii. Stocuri imense de armament care pot distruge Terra în repetate rânduri, de zeci de ori. Culturile microbiene, care duceau numai la producerea de seruri și vaccinuri destinate apărări vieții, au devenit peste noapte arme cu care este amenințată umanitatea, riscând să nu le mai putem stăpâni. Industria de război reprezintă actualmente o mare parte a producției totale cu cheltuieli enorme, risipă pe care omenirea o închină pe altarul zeului Marte. Dar nu aceste eforturi irosite, alături de atâtea nevoi neîmplinite ale umanității, sunt teribile, ci riscurile pe care îngrozitoarele perspective ale folosirii armelor atomice create printr-o risipă necontrolată, sunt pentru întreaga planetă.

Un fost președinte al SUA explica într-o sesiune a ONU gravele amenințări cu care această situație umbrește destinul nostru: „Fiecare e om, fiecare femeie, fiecare copil trăiește sub amenințarea unei săbii a lui Damocles care atârnă deasupra capului lor, suspendată de un fir de ață atât de subțire că în orice moment o eroare, o criză de nebunie poate să-l rupă. Trebuie să suprimăm armele atomice înainte ca ele să ne suprime pe noi”.

Au trecut ani de la această declarație și cheltuielile militare, cursa înarmărilor nu s-a oprit, dimpotrivă. Puterea atomică este folosită de multe state înglobată în arme montate în rampe de lansare, nave submerse, nave plutitoare de mare tonaj, portavioane ce transportă flotile întregi sub aripile cărora se găsesc rachete ucigașe, care decolează scurt și vertical, deplasându-se acolo unde trebuie să „semene” moarte sau distrugere.

Un conflict atomic ar putea declanșa o putere explozivă fantastică, pe lângă bombele atomice lansate la Hiroshima și Nagasaki ar fi simple focuri de artificii. Una dintre noile arme nucleare depășește ca forță de 50 de megatone ceea ce este echivalentul a 50 de milioane t exploziv convențional (TNT). Suflul produs ca urmare a fisiunii sale este capabil să distrugă instantaneu toate clădirile din lemn sau din cărămidă pe o rază de 20 km ! Căldura degajată poate aprinde și mistui toate materialele combustibile într-un cerc cu diametrul de 100 km. Radioactivitatea eliberată este de ordinul a sute de mii de roentgeni pe care vântul îl poate purta în toate direcțiile. Un om supus fără nicio protecție unei doze de 700 de roentgeni va muri din cauza iradierii; organismul unei persoane expuse integral exploziei unei bombe de o megatonă al cărei impact se situează la 3 km depărtare primește această doză în același moment cu emiterea ei; 400 de roentgeni vor putea omorî jumătate din oamenii atinși. Doze mai slabe provoacă boala de iradiație, care sensibilizează individul față de maladiile infecțioase; o persoană iradiată brutal este mult mai susceptibilă decât altele de a forma tumori canceroase.

Alături de armele clasice și de cele atomice, au proliferat teribilele arme chimice și biologice. Dacă atât de înspăimântătoarele gaze toxice ale Primului Război Mondial atacau plămânii, obligând la portul măștii, gazele nou fabricate atacă sistemul nervos, putând pătrunde în corp prin epidermă și făcând inutilă prezența măștii; unele dintre acestea, ca sarinul, somanul sau tabaunul, de pildă, pot declanșa tulburări fiziologice grave, halucinații și comportamente iraționale greu de prevăzut.

- va urma -

Prof. **Petre Bozdoc**

Buletin Informativ
Administrația publică locală
Administrația publică locală

1 Octombrie – Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice

Respect și admirație pentru sărbătoriții comunității noastre,

— sărbătorirea familiilor roșiorene care au împlinit 50 de ani de căsătorie și a persoanelor care au împlinit 100 de ani de viață —

- continuare din pag. 1 -

Participanții la eveniment au primit din partea organizatorilor diplome de onoare și premii în bani, flori și torturi aniversare, împreună cu felicitările cuvenite ca semn al prețuirii față de cei care, statornici și demni, și-au legat destinul de aceste meleaguri.

Evenimentul s-a bucurat de prezența a 49 de familii din municipiul Roșiori de Vede, dar și de participarea sufletească a doamnelor Popescu Ana și Ghitcu Maria, sărbătorite pentru cei 100 de ani de viață.

Oameni care au înțeles cum se naște fericirea și care știu că ceea ce-i face să stea unul lângă altul sunt dragostea, respectul și încrederea.

Prin propriul lor exemplu ne-au transmis că nu este cu putință să trăiești o viață întreagă alături de un singur om

decât dacă știi să accepți că toate lucrurile frumoase merg mână în mână cu puterea sacrificiului. Apoi, după ani și ani, să ai puterea să privești în ochii omului de lângă tine, iar în clipele de cumpănă să poți să-i spui, cu încredere și îngăduință, „vom trece și peste asta”.

Pentru ei timpul a trecut frumos și ne-au lăsat nouă, tuturor, datoria morală de a învăța și a transmite, la rândul nostru, mai departe, lecția iubirii, a demnității și a încrederii.

Le dorim să rămână mereu tineri în suflet și neclintiți în fața greutăților, așa cum îi știm cu toții. Ne dorim să îi vedem sănătoși, depășind cu capul sus toate neajunsurile vieții și să avem și noi, ceilalți, puterea, răbdarea și

înțelepciunea să sărbătorim, la vremea noastră, 50 de ani de căsnicie sau 100 de ani de viață.

Și pentru ca totul să fie memorabil, organizatorii au oferit tuturor persoanelor vârstnice care au dorit să le fie alături o seară de dans, muzică și voie bună, organizând și o tombolă cu câștiguri simbolice pentru toți participanții.

LA MULȚI ANI, TUTUROR!

100 de ani de viață

Iubire și înțelegere, acestea sunt secretele longevității celor două roșiorence.

La 100 de ani, Ana Popescu și Maria Ghitcu mărturisesc că au avut o viață grea, dar frumoasă. Au învățat să îi accepte pe toți așa cum sunt. Model pentru toți cei din jur, cele două doamne fac parte din grupul restrâns al celor care au trăit o viață cât un centenar.

Primarul Municipiului Roșiori de Vede le-a urat cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice, multă sănătate și numai bucurii!

Monica Tuinete
Foto: **Aurelia Bărbuț**

Seară dansantă

Bucurie, dans și multe surprize pentru roșiorenii ajunși la vârsta a treia. Seară dansantă la Casa Municipală de Cultură!

Startul a fost dat de primarul nostru, ec. Valerică-Gheorghe Cîrciumaru, cel care le va fi mereu alături, atât la bine, cât și la greu!

Concursuri la Club

La Clubul Pensionarilor s-au desfășurat și în acest an concursuri de șah, table, rummy, biliard și tenis de masă. Câștigătorii au primit din partea organizatorilor Consiliul Local și Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin intermediul Compartimentului Sport din cadrul Direcției pentru Cultură, Educație,

Creație și Sport, Diplome de participare și premii în bani!

Mai importante au fost participarea și socializarea au spus cei prezenți! O zi minunată dedicată celor care în ultima perioadă au devenit din ce în ce mai puțini!

Monica Tuinete
Foto: **Elvira Stângă**

Sursa imaginilor din această pagină: Foto: **Monica Tuinete, Aurelia Bărbuț, Elvira Stângă. Pagină realizată de Monica Tuinete**

ANUNȚ PUBLIC

PRIVIND DEPUNEREA SOLICITĂRII DE EMITERE A ACORDULUI DE MEDIU

Municipiul Roșiori de Vede anunță publicul interesat asupra depunerii solicitării de emitere a acordului de mediu pentru proiectul ***„Modernizare străzi în Municipiul Roșiori de Vede, etapa I, județul Teleorman”***, propus a fi realizat în Municipiul Roșiori de Vede, str. Cotelici, str. Alexandru Ciocănaru, str. Alex. Depărățeanu, str. Porumbeilor, str. Sălciilor, str. Cap. Dumitrescu, str. Verzișor, str. Ceauș Mitrea, str. Nucilor, jud. Teleorman.

Informațiile privind proiectul propus/memoriul de prezentare pot fi consultate la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Teleorman din Municipiul Alexandria, str. Dunării, nr. 1, jud. Teleorman, în zilele de luni până joi, între orele 8,00-16,00 și vineri între orele 8,00-14,00.

Observațiile publicului se primesc zilnic la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Teleorman.

La Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”, experiențele Erasmus+ continuă

Începând cu anul școlar 2021-2022, ca urmare a obținerii Acreditării pentru educație școlară, un număr de 40 cadre didactice de la Școala Gimnazială ,,Zaharia Stancu”, Roșiori de Vede, Teleorman, vor participa la cursuri de formare în cadrul programului Erasmus +, ce se vor derula pe durata a cinci ani școlari.

În anul acesta, cadrele didactice ale școlii noastre au participat deja la două fluxuri de formare: „Outdoor Learning”, furnizat de Utopia Art and Education Organization și desfășurat în perioada 15-19 august 2022, precum și „Non formal for inclusion”, furnizat de Edu2Grou și Dominou, desfășurat în perioada 27-31 august 2022.

Selecția cadrelor didactice care au participat efectiv la cele două fluxuri de formare s-a făcut pe baza unor criterii obiective, într-un climat de transparență totală.

1. La mobilitatea de formare **„Outdoor Learning”, finanțat prin Programul Erasmus+, furnizat de Utopia Art and Education Organization și desfășurat în perioada 15-19 august 2022,** au participat cinci cadre didactice, care au fost instruite de Utopia Art and Education Organization, care coordonează proiecte de schimb internațional, cursuri internaționale de formare pentru tineri, profesori, ateliere, expoziții, spectacole și festivaluri locale.

Specializările artistice ale Utopiei sunt: creative drama, teatru, fotografie, video, animație, meșteșuguri creative și muzică. Utopia crede în importanța educației nonformale și a învățării pe tot parcursul vieții și se concentrează pe subiecte ca: drepturile omului, incluziunea socială, problemele de mediu, democrația etc.

Outdoor Learning (Învățare în aer liber) este un termen larg care include: joacă în aer liber în primii ani, proiecte de terenuri școlare, educație pentru mediu, activități recreative și de aventură, programe de dezvoltare personală și socială, expediții, team building, formare în conducere, dezvoltare managerială, educație pentru durabilitate, aventură terapie și multe altele.

Cadrele didactice ale Școlii Gimnaziale „Zaharia Stancu” participante la curs au beneficiat de instruire teoretică și practică în organizarea, susținerea și integrarea activităților de tip outdoor în activitățile școlare de predare-învățare, pentru ca acestea să devină mai interesante, mai aproape de nevoile de formare ale copiilor și, în final, să genereze rezultate mai bune în învățare.

Învățarea în aer liber nu are o limită clar definită, dar are un nucleu comun. În zilele noastre, din cauza vieții stresante și a tehnologiei, copiii au probleme fiziologice, de comportament și de sănătate.

Astfel, prin participarea la Cursul „Outdoor Learning”, cadrele didactice ale școlii noastre au fost instruite cum să folosească în mod profesionist și eficient mediul înconjurător ca o școală și să ofere elevilor posibilitatea de a se întoarce la natură.

2. La fluxul de formare **„Non formal for inclusion”, finanțat prin Programul Erasmus+, furnizat de Edu2Grou și Dominou, desfășurat în perioada 27-31 august 2022,** au participat un număr de patru cadre didactice ale Școlii Gimnaziale „Zaharia Stancu”. „Non formal for inclusion”, își propune realizarea unei mari varietăți de activități, jocuri interculturale, în scopul dezvoltării abilităților de comunicare ale elevilor, prevenirii bullyingului și excluziunii, dezvoltării personale, formării unor competențe, care să ajute cadrele didactice să predea disciplinele de studiu în afara sălii de clasă.

Cadrele didactice participante la acest flux de formare au avut oportunitatea de a studia noi metode de lucru care vizează dezvoltarea capacității de comunicare și motivare a tinerilor, în vederea prevenirii bullyingului și excluziunii, prin participarea la workshop-uri, destinate predării în afara sălii de clasă și adaptării diferitelor jocuri outdoor la vârsta și particularitățile elevilor noștri.

Acest proiect reprezintă un prilej nou ca instituția noastră să se îmbogățească prin interculturalitate și aculturație în spiritul unei Europe unite și moderne.

Educația non formală presupune activități derulate în afara mediului școlar cu scopul de a le forma elevilor abilități comunicaționale, colaborative, deprinderi de utilizare a dispozitivelor electronice în scop educativ (căutarea de informații despre un obiectiv cultural, plantă, animal etc., orientarea pe hartă).

Cadrele didactice de la școala noastră au optat pentru o astfel de activitate deoarece fiind o școală incluzivă lucrăm cu elevi proveniți din diferite medii sociale, elevi cu cerințe educative speciale care întâmpină dificultăți de învățare și adaptare. Scopul nostru este să găsim noi metode de învățare, care să vină în sprijinul integrării lor și a incluziunii în grupul clasei.

Cadrele didactice participante vor disemina activitățile în cadrul instituției de învățământ: consiliul profesoral, consiliul clasei, grupuri de elevi și părinți.

Vor aplica la clasă metodele învățate în scopul realizării unei mai bune incluziuni a elevilor.

Elevii noștri vor deveni astfel mai creativi, mai înțelepți, prin aplicarea metodelor de educație non formală în activitățile de învățare.

ADOLESCENTUL DE AZI

Avere supraestimată

„Suflete dornice de înțelegere și pline de mister.” Așa îmi vine uneori să încadrez ființele umane, privindu-le obiectiv.

Într-adevăr, suntem flămânzi după informație și avem o dorință constantă de a avea din ce în ce mai mult și mai multe. În numeroase cazuri nu este vorba de bani, dar în și mai multe este. Materialismul și consumerismul sunt instrumente de interes ale societății, deși, ca oameni, avem înclinații și către spiritualitate și dezvoltare personală. O balanță între aceste două ramuri, nu departe de a fi total opuse, ar fi găsirea căii către idealul că „banii nu aduc fericirea”, dar ei **o fac**. Chiar o fac atunci când scopul cu care îi cheltuim e mai mare decât interesul personal. Aceste crezuri insuflate de mici ne fac, adesea, să uităm cine suntem, să începem o judecată inconștientă asupra a ceva sau cineva și să nu ne cunoaștem cu adevărat opiniile personale.

Astfel, una dintre condițiile unei ieșiri reușite este să începem a ne recunoaște unul pe altul ca ființe umane egale, fără preconcepții și precaracterizări specifice tipurilor de oameni pe care i-am mai întâlnit, am vrea să o facem ori de pe urma cărora să putem profita. Cu toții avem drepturi depline și trebuie să plecăm cu gândul acesta în fiecare zi. Așa cum spunea Erving Goffman (1922-1982), sociolog și autor american, această recunoaștere este importantă cu atât mai mult cât „societatea stabilește procedeele care servesc la împărțirea pe categorii a persoanelor și însușirile pe care le consideră normale și naturale în cazul membrilor fiecăreia dintre aceste categorii”.

Devine dificil să faci acest pas într-o ieșire. Totuși, atunci când ai o dorință de afirmare mare și vrei să fii considerat cât mai bun cu putință, celuilalt urmează a-i pune o etichetă, să-l tratezi ca atare, iar tu să devii cel superior, când, de fapt, ar trebui să porniți de pe picior de egalitate. Este în regulă să te consideri mai bun decât toți atunci când vrei să îți oferi un *boost* de încredere, dar în relațiile cu ceilalți este o mișcare nepotrivită.

Cel mai concret exemplu, aici, suntem noi, adolescenții, care, trecând de faptul că încă ne descoperim, simțim nevoia de a părea mai maturi pentru a putea fi luați mai în serios. Și, da, sunt greșeli frumoase, dar merită? Ne vor bântui în restul vieții noastre de adulți judecățile parțial incorecte din perioada pubertății și comportamentele copiate de la oameni neavizați? Totul ține de noi și cum ne generăm voința din interior.

Concluzionând, felul în care avem tendința de a presupune serii întregi de caractere ale oamenilor, dar să ne întâlnim fără prejudecăți, așa ar trebui să ne ținem în frâu dorința de afirmare, pentru a nu-i deranja pe cei din jurul nostru, iar, prin acestea două, să ne echilibrăm aplecările către materialism și să punem mai mult accent pe suflet, mai ales, acum, când noi, tinerii, îl descoperim. La urma urmelor, universul deține averea supremă, noi doar trebuie să găsim o cale de îmbinare a „corpului social” cu cel „personal”.

Bianca Tutunaru
elevă la Colegiul Național „Anastasescu”
voluntar EUROPE DIRECT Teleorman

Comunicat de presă

Începând cu 01.09.2022, la **Liceul Tehnologic Virgil Madgearu** din Roșiori de Vede, se implementează proiectul de cooperare și mobilitate în domeniul Învățământului Profesional și Tehnic, intitulat „**Abordări moderne ale stagiilor de practică în învățământul economic” 2021-EY-PCVET-0007** finanțat prin Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor în România — Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European 2014-2021.

Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor are ca obiectiv general dezvoltarea capitalului uman și a bazei de cunoștințe în România și se materializează în domeniul educației și formării profesionale prin proiecte care vizează îmbunătățirea calității învățării elevilor din România prin practică la locul de muncă. Prin aceste proiecte se răspunde nevoii de îmbunătățire a corelării competențelor dobândite de absolvenții din învățământul profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii.

Proiectul **Abordări moderne ale stagiilor de practică în învățământul economic** vizează întărirea colaborării cu agenții economici locali pentru a maximiza oferta acestora de stagii de practică și, în același timp, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și a tutorilor de practică pentru a îmbunătăți procesul de învățare la locul de muncă al elevilor.

Perioada de implementare va fi de 1 an, 01.09.2022-31.08.2023.

Bugetul alocat este de 27.275 EURO.

Proiectul se implementează în parteneriat cu agentul economic S.C. CONTAB EXPERT SRL din Roșiori de Vede care furnizează stagii de practică pentru elevii de la calificarea Tehnician în activități Economice, domeniul de pregătire profesională Economic, nivelul 4 de calificare și liceul Anglo-German Business Academy din Praga, care va găzdui vizita de studiu, în perioada 28 noiembrie – 2 decembrie 2022.

La vizita de studiu vor participa **8 cadre didactice de la Liceul Tehnologic „Virgil Madgearu” și 3 tutori de practică** din partea agentului economic partener.

În timpul vizitei de studiu participanții vor vizita atelierele și laboratoarele liceului gazdă, companiile de practică; vor asista la lecții și activități practice ale elevilor; vor analiza documente specifice practicii în companiile vizitate; vor avea discuții cu profesorii și tutorii de practică; vor participa la dezbateri, mese rotunde, ateliere de lucru pentru realizarea de materiale curriculare.

Pe parcursul proiectului se vor realiza mai multe materiale curriculare necesare procesului instructiv-educativ, dintre care menționăm: un suport de curs destinat formării tutorilor de practică de la agenții economici, 3 curricula în dezvoltare locală calificarea tehnician în activități economice, 3 acorduri de învățare ECVET, 1 set de metode de evaluare alternative, 6 teste de specialitate pentru domeniul Economic, 2 chestionare pentru evaluarea stagiilor de practică la agentul economic,1 ghid al tutorelui de practică;

Prin acest proiect va fi întărit parteneriatul cu mediul economic ce va permite diversificarea și consolidarea formelor de învățare la locul de muncă în acord cu evoluția schimbărilor tehnologice și cu nevoile pieței muncii.

Material realizat cu sprijinul financiar al Mecanismului Financiar al SEE 2014 – 2021. Conținutul acestuia (text, fotografii, video) nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar. Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului.

Biroul de Presă

Să mai citim puțin!

Colocviul „Marin Preda — Omul și Opera, la Centenar”

În data de 11 octombrie 2022, în sala de Festivități a Consiliului Județean Teleorman din Alexandria, Marin Preda a fost omagiat în cadrul colocviului **„Marin Preda — Omul și Opera, la Centenar”**, organizat de Consiliul Județean Teleorman și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din România și în colaborare cu Biblioteca Județeană „Marin Preda” din Alexandria. Parteneri din media județeană au fost: Media Sud TV Alexandria, TV Antena 3 Alexandria, respectiv ziarele „Teleormanul”, „Gazeta de Teleorman”, „Mara” și „Drum”. Ampla manifestare culturală a fost inaugurată de dl Ciprian Agapie, managerul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Teleorman, apoi au urmat cuvintele de salut ale dlui Adrian Gâdea, președintele Consiliului Județean Teleorman, dlui Haralambie Epure, prefectul județului Teleorman și dlui Victor Drăgușin, primarul municipiului Alexandria.

La colocviul moderat cu strășnicie de scriitorul teleormănean Ștefan Mitroi, membru în Consiliul de conducere al Uniunii Scriitorilor din România, au participat și au susținut comunicări următoarele personalități: dl **Aurel Maria Baros**, prozator și traducător, secretar general de redacție al Revistei „Luceafărul de dimineață”, președintele Filialei București – Proză a Uniunii Scriitorilor și membru în Consiliul de conducere al Uniunii Scriitorilor din România; conf. univ. dr. **Otilia Sîrbu**, critic literar și eseist, secretar științific al Secției de Filologie și Literatură a Academiei Române; prof. univ. dr. **Lucian Chișu**, critic și istoric literar, cercetător științific la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” al Academiei Române și coordonator editorial al Revistei „Caiete critice”, editată de Fundația Națională pentru Știință și Artă; dr. **Oana Soare**, istoric literar, cercetător științific la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” al Academiei Române; prof. dr. **Ana Dobre**, critic literar și eseist; prof. dr. **Nicoleta Milea**, poetă și critic literar; prof. dr. **Nicolae Scurtu**, istoric literar. Scurte intervenții au mai avut: dl **Titi Damian**, prozator și critic literar; dl **Nicolae Marinescu**, directorul revistei „Mozaicul” și al editurii Aius din Craiova, publicist cultural.

După colocviul care a durat circa două ore și jumătate, a urmat o scurtă pauză de cafea, apoi au fost prezentate următoarele cărți de autor publicate recent sau dedicate lui Marin Preda: Ștefan Mitroi, *Adu-ți aminte să nu uiți*, roman (Ed. Rao, 2022); Florea Burtan, *Răni călătoare*, povestiri (Ed. Neuma, 2021), Ana Dobre, *Un secol cu Marin Preda*, critică literară (Editura Rotipo, 2022); Stan V. Cristea, *Marin Preda. Anii formării intelectuale*, *Marin Preda. Biobibliografie*, 2 vol., respectiv *Marin Preda — Omul și Opera, la Centenar*, volum jubiliar (Ed. Aius, 2022), primele patru cărți fiind și premiate de către un juriu de prestigiu alcătuit din acad. Dumitru Radu Popescu și scriitorii Aurel Maria Baros și Horia Gârbea.

La manifestarea culturală de excepție au participat: Alexandru Preda, fiul cel mic al prozatorului Marin Preda, dar și următorii scriitori, critici și istorici literari, editori sau jurnaliști din București și din țară: Aurel Maria Baros, Lucian Chișu, Eveline Maria Croitoru, Titi Damian, Nicolae Marinescu, Ștefan Mitroi, Nicolae Scurtu, Otilia Sârbu, Oana Soare, respectiv din jud. Teleorman: Gabriel Argeșeanu, Cornel Basarabescu, George Băicoianu, Iulian Bitoleanu, Doina Chereches, Stan V. Cristea, Ana Dobre, Nicoleta Milea, Cristian Gabriel Moraru, Domnița Neaga, Ion Al. Stănescu, Emilia Stroe, Florin George Tănase, precum și alți scriitori și iubitori ai operei lui Marin Preda.

De asemenea, Biblioteca Județeană a organizat expoziția foto-documentară și de carte „Marin Preda, mereu actual” care a inclus ediții princeps din opera lui Preda, precum și cărți de receptare critică a operei acestuia.

În concluzie, un eveniment cultural de respirație amplă care merită repetat mai des decât anual sau la doi ani o dată!

Prof. **Cristian Gabriel Moraru**

Meridiane critice

I. Alex. Lapedatu vs. Vasile Ranta Buticescu

Cartea lui Valentin Lupea, *Două destine: Ioan Alexandru Lapedatu vs. Vasile Ranita Buticescu* (Editura eCreator, 2022) oferă imaginea unor conspecte cuminți despre doi scriitori minori din Ardealul postpașoptist, supradimensionați prin explorarea activității literare, pe genuri, chiar specii (nuvela), a publicisticii și a activității civice, impregnate, desigur, de patriotism, elan revoluționar, viziune națională, idealism politic. Mai coerentă e partea dedicată primului literat, cu 7 secvențe clare, nesocante, liniare-viața și formarea intelectuală (liceul la Sibiu, Facultatea de Litere la București, specializări la Paris și doctoratul la Bruxelles), prietenia cu Eminescu (fragilă argumentarea), ziaristica, opera dramatică, lirica, profesoratul.

Gazetarul a semnat materiale în Familia, Traian, Columna lui Traian, Astra, Orientul Latin, sub pseudonimele Nouraș, Narcis. De reținut că pleda în presa brașoveană, la 1849, pentru ,,programul național”, ca și Aron Densușianu, pledând pentru ,,unirea românilor din monarhie”, un fel preludiu ideologic la evenimentul concretizat de Al. I. Cuza în 1859, apariția de școli la sat, prezența culturii în toate segmentele socialului, ortodoxism), Federațiunea și îndeosebi la Albina Carpaților.

Liantul amiciției cu geniul românilor ar fi fost Nicolae Densușianu (pe post de amfitrion), iar toposurile predilecte-Blajul și Sibiul. Valentin Lupea se aventurează cu teza aportul scriitorului evocat în dezvoltarea teatrului și al creării nuvelei istorice, care, i-a avut ca precursori pe N. Filimon și Al. Odobescu, respectiv, maestru pe C. Negruzzi, așa că cele 4 nuvele din 1877 și 1878 sunt ulterioare acestui fenomen epic. În materie de poezie, istoricii literari l-au cam ignorat. Modalitatea de abordare la celălalt autoraș transilvănean pare similar afirmarea scriitoricească, opera poetică, nuvelistica mai amplă (orientală, cu subiect popular (!!), istorică.

Meritoriu efortul cercetătorului de a face muncă de pionierat, cu redusele resurse bibliografice, în literatura primului veac burghez, încercând a ancora fapte literare locale, regionale la limanul național.

Prof. Dr. **Iulian Bitoleanu**

Lecturi în lumină

Eugenia Coman: *Ancora sufletului*

Scriitoarea Eugenia Coman, cunoscută cititorilor prin romanul *Invitație la adio* (1999), volumele cuprinzând deopotrivă versuri și proză scurtă, *Viforul unei vieți* (1999) și *Rugăciune* (2001), precum și prin volumul de poeme pastorale, *Umbre* (2000), vine în fața publicului iubitor de frumos (fiindcă autoarea trăiește în urma semnării unui pact cu frumosul) cu un nou volum de poezie, *Ancora sufletului,* publicat la Editura Castrum de Thymes, Giroc, în vara lui 2022.

Prefațată de poetul, criticul și istoricul literar Cristian Gabriel Moraru și cu o postfață semnată de editorul Daniel Luca, poet și publicist, recenta carte a Eugeniei Coman ne poartă în lumea autoarei, o lume exact opusă îndoielnicelor utopii hedoniste, pe care le-au imaginat reformatorii trecutului. Avem aici o lume a fricii, a trădărilor și a chinurilor, întemeiată pe ură, invidie, discordie, o lume divizată în bogați și săraci, surprinsă magistral în multe dintre poemele acestui volum de maturitate.

Eugenia Coman înțelege că misiunea creatorului de frumos literar este aceea de a pleda pentru inocență, umanitate, altruism, întru dobândirea încrederii în sine. Poeta crede, cu toată convingerea, în scrisul său, știut fiind că în artă, ca și în religie, dacă nu există credință, totul se năruie.

Poemul *Imperfect*, așezat în deschiderea cărții, ne oferă o incursiune în viața trăită de autoare, unde „amintirile” cad din gânduri, se sparg de lespedea timpului repede trecător și se transformă în autentică poezie. Eul liric rememorează trăirile frumoase consumate cândva, în anii de început ai vieții, de când încă nu conștientiza ireversibilitatea vremii.

De altfel, tema timpului fără întoarcere este una des întâlnită în poemele acestui volum. Cum totul în jur este „imperfect”, autoarei nu-i rămâne decât cântecul, cu alte cuvinte, creația literară: „Cocolosit la sânul sorții, / cu sufletul tocat mărunt, / zvâcnesc să caut înțelepții, / să-mi povestească-n amănunt: / de unde-nveți să fii perfect, / ca trăitor pe-acest pământ? / Ei știu că-i doar un IMPERFECT ... / Și n-ar fi rău să cânt, să cânt!” (*Imperfect*).

Cum viața este o călătorie de nicăieri spre niciunde, E. Coman pășește printre gânduri, către țărmurile necunoscute ale răspântiilor speranței, fără a ști vreodată care va fi adevărata destinație: „Ne rătăcim unii de alții, / bântuim prin jungla de păcate, / cadența o bat doar soldații, / ceilalți târâsc visele-ncărcate.” (*Călcâiul timpului*).

Problematica lumii contemporane, cu pandemii, războaie, nedreptăți ..., nu îi este străină autoarei care traversează pustiul zilei atentă la tot ce se întâmplă în jurul său și, pe bună dreptate, se întreabă de ce unii țin cu tot dinadinsul să distrugă armonia universală, rupând pacea și încurajând să domnească negura, deznădejdea, disperarea sau să impună tot felul de restricții în numele unor pandemii mai mult sau mai puțin inventate: „Aud niște voci urlând răgușite, / disperarea pare tot mai reală, / promisiunile nu-s pe sfârșite, / mare pandemie de abureală!” (*Deasupra timpului*).

Într-o lume tristă, tu, ca om și ca persoană înzestrată cu darul creației, nu poți rămâne nepăsător, nu poți fi fericit. Empatizând cu această realitate dureroasă, E. Coman simte cum tristețea cade ca o nălucă, se agață de om „ca o ghiulea”, pătrunde în suflet, sădind răul, dezorientarea, apatia.

Însă, oricât de puternic apasă ființa umană, aproape strivind-o, acest nefast sentiment poate fi totuși stopat, afirmă autoarea animată de optimism și convinsă că puterea divină nu ne va lăsa la greu: „Curând, o ploaie va veni, / să spele orice prăbușire, / curcubeul lent va reveni, / scriind noua ispășire. // Sadică tristețe, te-ai aprins, /dar chiar și tu poți fi de stins!” (*Tristețe, nu te-aprinde!*).

Credința curată a poetei Eugenia Coman o face să-l invoce pe Dumnezeu, în momentele grele de cumpănă, spre a o ajuta să supraviețuiască: „Și toți se miră cum rezist, cu traiul meu atât de trist, / de-atâția ani, ca să subzist, la Dumnezeu eu tot insist.” (*Unde soarele apune*).

Din multe alte poeme, răzbate îndemnul autoarei la omenie, toleranță, iubire, bunătate. Omul trebuie să fie un bun creștin, să nu se lase ispitit, altfel, mai devreme sau mai târziu, va da socoteală: „Ține poteca cea dreaptă, / n-ai s-ajungi la judecată!... // Dincolo, de nu vreți *foc*, / bunătății faceți loc!” (*Dorul de-a fi bun*).

Motivul poetic al lumii ca un sanatoriu universal îl întâlnim des în substanța volumului *Ancora sufletului*. Oamenii sunt bolnavi, răi, incapabili de a face ceva frumos pentru ei, cu atât mai puțin pentru semenii lor. Omenia, compasiunea, mila creștinească … au dispărut. Singura țintă a indivizilor o constituie banul: „În cofraje de bani, / stau încorsetați, dar falnici ...” (*Târgul de oameni*). Poeta deplânge această decădere: „Plângeți, ochi ...! // Cu bobițe încălziți / pe toți cei ce-s rătăciți, / oameni ce-au uitat să fie / hrănitori de bucurie, / ce nu știu ca să prefacă / un gest mic în faptă sacră, / să stingă prin vrerea lor / tot ce e ucigător: / ură, patimă, minciună ...” (*Plângeți, ochi!*). Incapabili de empatie, oamenii se dușmănesc, râd unii de alții, îi marginalizează pe cei cu nevoi speciale, cum este cazul bărbatului din poemul *Patologia unui ins*.

Împăcarea cu sine vine după o cumpănire serioasă a clipelor grele, inerente vieții, prin care omul trece. E. Coman nu-și propune să facă reproșuri celor care au greșit față de ea, dar observă că, în goana după a face bine altora, a uitat de sine: „Când faci bine și iar bine, / vreme nu mai ai de tine, / nici privire ca să vezi, / ce zilnic ți-e dat să pierzi!” (*Fugar prin timp*).

Drama părinților părăsiți de copiii lor, care au luat drumul străinătății pentru un trai mai bun, face obiectul câtorva poezii pline de sensibilitate. Autoarea se pune în situația unei femei (plecate la muncă în afara țării și revenite, după o vreme, lângă părinți), reușind să ne transmită tribulațiile sufletești ale acesteia: „Mă întorc acum acasă, / gânduri negre mă apasă ... // Am plecat cu calicie, / împins și de sărăcie, / într-o lume egoistă, / ce ne face viața tristă ...”. Bucuria revederii celor dragi este stropită cu lacrimi. Poemul se încheie cu o morală: „Ce câștigi prin țări străine / răul nu-l transformă-n bine!...” (*Părinți născuți să fie singuri*).

În creația lirică a Eugeniei Coman, imaginea satului românesc de astăzi este una dezolantă: case dărăpănate, locuite de bătrâni singuri, ce abia își târâsc viața de azi pe mâine, cu gândul la cei plecați; curți intrate în paragină; uliță pustii, pe care nu mai circulă nimeni, poate doar vreun câine de pripas ... Dornici de comunicare, bătrânii rar găsesc pe cineva cu care să stea de vorbă: „Rezemați de-al lor toiag ..., / au povești cu ei grămadă, / trecători doar să găsească ...” (*Bătrânei, copii orfani*).

Ancora sufletului pune în lumină o altă fațetă a autoarei, aceea de iubitoare necondiționată a naturii. Poeta iubește păsările cerului, iarba, copacii, florile din grădină, ghioceii pădurilor, macii câmpului, fluturii, sfătuindu-ne ca pe aceștia din urmă să nu-i punem în insectare. Nici animalele nu sunt uitate. „Povestea” unui câine care și-a pierdut un picior, salvând de la moarte un copil ajuns pe calea ferată, pe când trenul se apropia în goană, este cutremurătoare (*Prietenul din umbră*). Dragostea pentru anotimpurile astronomice și pentru cele umane este relevată în poeme de o mare frumusețe. Ultimele poezii ale cărții sunt consacrate de autoare iubirii pentru cei din arborele său genealogic, dar și pentru persoana iubită.

Iubind natura cu toate frumusețile cu care a fost înzestrată de Creator, E. Coman nu poate rămâne indiferentă la fărădelegile unora care au dezgolit pădurile, tăind copacii și înstrăinându-i spre folosul personal. Imaginea munților fără podoaba lor seculară este jalnică: „Falnici brazi pe vârf de munte, / din cetină cântă jelit, / când privesc spre văi cărunte / și povârnișul dezvelit.” (*Oblăduiri plurale*).

Atitudinea civică, demnă de toată aprecierea, a autoarei o întâlnim și în alte poeme.

Tematica extrem de variată a poemelor, redarea lor în strofe cu versuri ce respectă (multe dintre ele) ritmul, rima și măsura, titluri în strânsă legătură cu conținutul ... ating sufletul cititorului în mod plăcut, făcându-l să nu renunțe la lectura cărții decât după parcurgerea ultimei poezii.

Creația poetică a Eugeniei Coman îmi amintește, pe de o parte, de cea a lui Serghei Esenin, pe de altă parte, de lirica obiectivă a lui George Coșbuc. Autoarea spune o „poveste” înduioșătoare, de cele mai multe ori, de actualitate, ca la final să ne ofere o morală, un sfat, un îndemn.

Este interesant de observat că autoarea folosește rar, sau deloc, persoana întâi, la forma feminină. Ea își exprimă întreaga bogăție de trăiri, sentimente, gânduri ..., la persoana a treia, singular, masculin, așa încât, aparent, avem convingerea că poezia este scrisă de un bărbat. Sensibilitatea, însă, blândețea, delicatețea, îngăduința, iubirea, mila creștinească ... trădează sufletul unei femei așternut într-o poezie cu o cuprindere tematică atât de largă, o poezie scrisă într-o limbă clară, simplă, transparentă, puternică, adevărată ...

Domniţa Neaga,
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

Prima mea oră de istorie

„Cel care cercetează cu atenție ceea ce este vechi, ca să descopere acolo ceva nou, este cel mai îndreptățit să-i învețe pe alții”. Această cugetare a lui Confucius justifică practic funcția educativă a muzeului și a slujitorilor lui. Muzeograful este cel care constituie, cercetează, realizează evidența patrimoniului, îl sporește dar este și cel care prin programe educative promovează noile descoperiri, interpretări și reinterpretări ale bunurilor culturale. Valorificarea patrimoniului prin expozițiile organizate, alături de programele de pedagogie muzeală și atelierele de lucru, susțin funcția educativă a muzeului.

Tocmai de aceea, din anul 2012, în fiecare toamnă, odată cu începerea anului școlar, Muzeul de Istorie „Petre Voivozeanu” organizează programul educațional intitulat „Prima mea oră de istorie” dedicat elevilor clasei a IV-a.

După ce au luat un prim contact cu istoria prin intermediul poveștilor, al legendelor istorice, dar și al lecturilor pe teme istorice, în clasa a IV-a, elevii se întâlnesc cu istoria ca disciplină de învățământ. Și cum primul pas în studierea acestei materii înseamnă familiarizarea elevilor cu cele mai importante noțiuni istorice, cu cronologia, cu organizarea socială, cu viața economică, politică și culturală, o

vizită la muzeu reprezintă o experiență interesantă și, totodată, educativă pentru copii.

Astfel, în cadrul acestui program elevii pot vizita expozițiile permanente și temporare ale muzeului, oferindu-li-se posibilitatea familiarizării cu izvoarele istorice și, totodată, soluții legate de înțelegerea unor concepte, de învățarea prin descoperire. Anul acesta, timp de trei săptămâni, elevii din clasa a IV-a din școlile roșiorene, dar nu numai, ci și din comunele învecinate, au trecut pragul muzeului roșiorean pentru a-și desfășura prima oră de istorie într-un cadru adecvat, interesul pentru această materie fiindu-le stârnit și de obiectele expuse.

Muzeograf **Veronica Cojocaru**
Foto: **Veronica Cojocaru**

O incursiune prin istoria controversată a Ucrainei (VIII)

Despre teritoriile românești și românii din Ucraina

Așa cum se știe, în 1775, are loc anexarea Bucovinei la Imperiul Habsburgic. La vremea aceea, în această parte de nord-vest a Moldovei trăiau în marea majoritate români, procentul lor, certificat de recensământul făcut de autoritățile austriece în 1776, fiind de circa 85%. Ulterior, a avut loc o politică masivă de colonizare cu germani, ruteni ucraineni, evrei și alții, astfel încât, la începutul secolului XX, mai precis în 1910, la un nou recensământ, ponderea populației românești scăzuse dramatic, la doar circa 34%! Desigur că procentul de populație de origine slavă, este vorba de ucraineni în special, care era la doar circa 10% în momentul înstăpânirii austriece, a crescut vertiginos. Urmărind evoluția demografică a populației românești din toată Ucraina, din perioada interbelică și până la statistica din 2001, remarcăm că procentul acesteia raportat la populația totală a țării a devenit unul foarte mic, sub 1%, cu mici variații în sus sau în jos.

Astfel, dacă în 1926, românii reprezentau 0,89%, în 2001, se situau cam tot pe acolo, la 0,85%. Cu tot procesul de colonizare și în ciuda deportărilor și strămutărilor forțate efectuate de regimul bolșevic în anii '40, românii au rămas astăzi a doua minoritate ca pondere, după, evident, cea rusă. Din cei peste 400000 — se pare din ultimele estimări aproape 500000 — cei mai mulți etnici români, aproape jumătate, trăiesc, așa cum era de așteptat, în Bucovina, în regiunea Cernăuți. Urmează românii din regiunea Odessa, mai mult de un sfert, și la distanță mare, cei din Transcarpatia, apoi Mikolaiv și, în procente infime, risipiți, în regiunile Kirovohrad, Harkov, Herson, Crimeea, Vinnița, Poltava, Zaporoje, Dnepropetrovsk, Kiev, Donețk, Luhansk și încă altele. Se observă că unii dintre ei, actualmente, nici nu mai locuiesc de fapt în Ucraina, ci în Federația Rusă, din 2014, Crimeea a fost anexată Rusiei iar foarte de curând, cei din Herson, Donețk, Zaporoje, Luhansk, sunt și ei "cetățeni ruși". În timpul stăpânirii rusești dar mai ales în timpul comunismului, românii au împânzit o mare parte a Ucrainei, chiar dacă mai masiv doar în părțile sale din sud-vest. Să facem o remarcă istorică, în zona Odessei, românii sunt prezenți încă din Evul Mediu, din secolele XVI-XVII, când au colonizat aici, venind desigur din Țara Moldovei care atunci ținea până la Nistru.

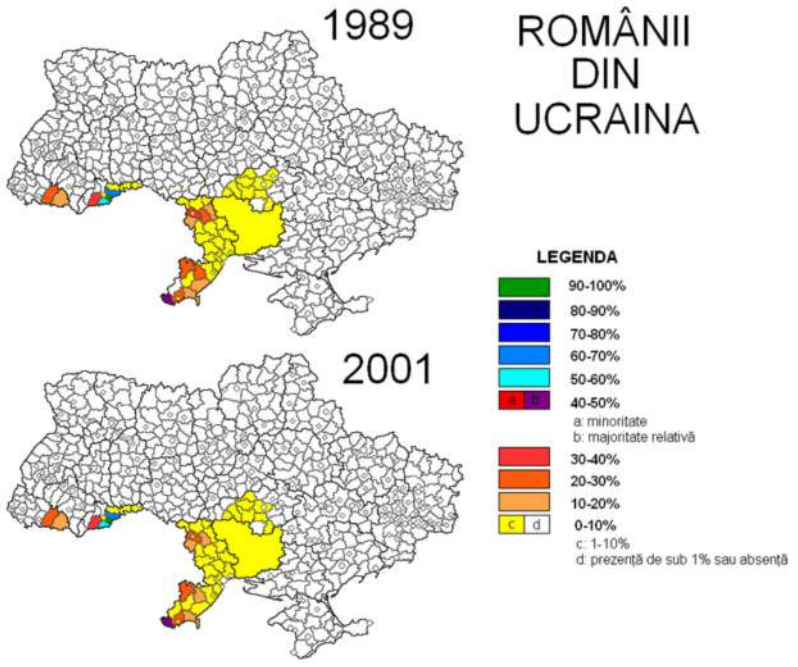

Să analizăm în cele ce urmează și problema limbii vorbite de românii din Ucraina. Interesant de menționat este și faptul că la acel ultim recensământ din 2001, mai mult de jumătate, chiar 2/3 dintre ei, nu s-au declarat români ci moldoveni! Fenomenul este din păcate rezultatul politicii de „moldovenizare”, cu scopul distrugerii identității de neam a românilor, practicată în timpul stăpânirii sovietice, de la anexarea teritoriilor din 1940, la fel cum s-a întâmplat cu românii din Basarabia încă din timpul stăpânirii țariste. În ceea ce privește pe cei care s-au declarat români, peste 90% au declarat și limba română drept limbă oficială, și doar procente mici au optat pentru ucraineană sau rusă, ceea ce spre lauda lor, înseamnă faptul că doresc să își păstreze identitatea etnică sub cea mai importantă formă, cea a limbii vorbite. Există totuși, regretabil, și un procent însemnat din totalul etnicilor români din Ucraina, deși minoritar, de circa 20%, care s-au pronunțat pentru rusă sau ucraineană ca limbă oficială. Să fie ei pierduți, dezrădăcinați de propriile lor origini?!

Bineînțeles că rezistența națională lingvistică a marii majorități românești este principalul motiv pentru care statul ucrainian, indiferent de cine l-a condus, de la proclamarea independenței până la Zelenski inclusiv, nu a dorit să acorde drepturi populației românești, indiferent că e vorba de cei declarați români sau moldoveni. Sunt și unele excepții, și anume în 2012, în unele câteva doar localități din regiunile Cernăuți și Transcarpatia, cu populație covârșitor majoritară românească, limba română a fost acceptată ca limbă regională, ceea ce aduce oarecum cu a fi limbă oficială. Nu

este însă nici pe departe suficient. Mass-media, televiziunea, radioul, presa scrisă, în limba română, sunt puternic restricționate, limitate. Numărul de școli cu predare în limba română s-a redus semnificativ în ultimii ani. Bisericile cu slujbă în limba română nu există practic, iar atunci când preoții români „îndrăznesc” să efectueze neoficial slujbele în limba română, chiar în localități cu populație majoritar românească, deseori sunt agresați, fiind forțați să oficieze în ucraineană.

Aceasta este realitatea actuală. Demn de amintit, Consiliul Național al Românilor din Ucraina a adresat mai multe memorii către autoritățile de la București, implicit la președinție — rămase se pare fără rezultat concret — în care au deplâns încălcarea dreptului la educație în limba maternă, pe care l-au numit „un genocid cultural-lingvistic”, criticând inerția sau lipsa de acțiune a acestora, mai ales, atenție, dragi cititori, în condițiile în care Ungaria și Bulgaria au deja convenții sau tratate cu statul ucrainian pentru comunitățile de etnici maghiari sau bulgari, deși acestea sunt mai puțin numeroase decât cele românești.

Dar poate că noile declarații ale autorităților de la Kiev prin care recunosc că românii au fost nedreptățiți și după 1991, nu doar pe timpul Uniunii Sovietice, nu sunt doar promisiuni și vorbe în vânt, aruncate într-o situație de criză, a războiului, pentru a obține susținerea și simpatia statului român, să sperăm că ele se vor adeveri și românii din Ucraina vor ajunge să fie respectați așa cum se cuvine, cu precădere în teritoriile care de drept le aparțin și aparțin de drept istoricește pământului românesc al României Mari.

Prof. Victor Gabriel Osăceanu

Medalia Universității din București

În anul 1694, Constantin Brâncoveanu, la îndemnul stolnicului Constantin Cantacuzino, fondează la București Academia Domnească de la Sfântul Sava, o școală superioară în care predarea se făcea în limba greacă. Instituția a fost reorganizată de mai multe ori, sub domnia lui Gheorghe Ghica, Constantin Mavrocordat, Constantin Racoviță și Alexandru Ipsilanti.

În timpul domniei lui Alexandru Ipsilanti, se construiesc noi localuri pentru Academie, predarea făcându-se în greacă, latină, franceză și italiană. În anul 1818, Vodă Caragea dispune scoaterea de sub tutela mănăstirească, schimbându-i și numele în „Școala Națională Sfântul Sava” și numindu-l la conducere pe cărturarul Gheorghe Lazăr.

Domnitorul Alexandru Ioan Cuza este cel care, în anul 1864, a împărțit instituția în două: educația secundară — Colegiul Sfântul Sava și partea academică — Universitatea București, care reunea într-o singură instituție cele trei facultăți ce existau deja: Facultatea de Drept, Facultatea de Litere și Filosofie și Facultatea de Științe.

La 100 de ani de la înființarea oficială a Universității din București, cu ocazia sărbătoririi care a avut loc între 14 și 19 octombrie 1964, alături de susținerea a peste 1000 de comunicări științifice, de editarea a numeroase lucrări de specialitate, a fost bătută și o medalie, din argint și din tombac,

cu diametrul de 50 mm.

Pe avers este redată fațada clădirii Universității, deasupra anii MDCCCLXIV – MCMLXIV, iar dedesubt un ornament. Legenda este circulară, între două cercuri concentrice, VNIVERSITAS STVDIORVM BUCVRESTIENSIS. Pe revers, între două ramuri de laur apare legenda ANNO MDCCCLXVI A POPULO DACOROMANO CONDITA.

Macheta medaliei a fost realizată de sculptorul Haralambie Ionescu.

Muzeograf **Veronica Cojocaru**
Foto: sursa internet

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

EUROPE DIRECT Teleorman

(Urmare din pag. 1)

Bicicliștii au avut de parcurs un traseu de peste 11 km, pe cele mai importante străzi ale municipiului, cu o pauză de 10 minute pentru hidratare într-o oază de verdeață, în Pădurea Vedea. Și pentru că mișcarea este benefică la orice vârstă, cel mai tânăr participant are **9 ani**, iar cel mai în înțelept dintre ei a împlinit onorabila vârstă de ... **86 de ani!!!** ***Felicitări tuturor!***

Mulțumim pentru sprijin și participare: **Poliției Municipiului Roșiori de Vede, Direcției Poliția Locală** din cadrul **Primăriei Municipiului Roșiori de Vede**, colegilor din Administrația publică locală prezenți la eveniment, personal **primarului municipiului, Valarică Gheorghe Cîrciumaru**, unul dintre cei mai importanți susținători ai sportului de masă, instituțiilor de învățământ care ne-au înțeles mesajul, dar și celor mai devotați și talentați tineri roșioreni: **VOLUNTARII** EUROPE DIRECT Teleorman!

● *De Ziua Mondială fără Mașini, ne-am plimbat, dar am și curățat!*

Dacă în zilele de 17-18 septembrie, am invitat teleormănenii să se deplaseze cu alte mijloace de transport decât mașina personală, iar în data de 18 septembrie, peste 90 de participanți de toate vârstele au răspuns invitației noastre la o plimbare cu bicicleta, pe 22 septembrie, de **Ziua Mondială fără Mașini**, Biblioteca Municipală „Gala Galaction" și Centrul EUROPE DIRECT Teleorman au organizat o plimbare activă pe jos, combinată cu adunarea selectivă a gunoiului găsit pe traseul parcurs: sediul ED Teleorman - Primărie - str. Mihai Bravu - Bulevardul Comercial - DJ 612A - Zona de Agrement - Pădurea Vedea și retur.

Ni s-au alăturat colegi de la toate compartimentele Direcției pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, dar și elevi de la Școala Gimnazială „Dan Berindei" coordonați de prof. Luminița Dincă. Totodată, evenimentul a fost posibil și datorită sprijinului acordat de firma de salubritate „POLARIS", cea care a pus la dispoziție sacii pentru depozitarea deșeurilor adunate și de ridicare și selectare a gunoaielor. Mulțumim tuturor pentru participare și implicare!

Până la o nouă întâlnire, *COMBINĂ ȘI DEPLASEAZĂ-TE pentru CONEXIUNI MAI BUNE!*

● *EUROPE DIRECT Teleorman a deschis punct de informare europeană la Măldăeni!*

Centrul EUROPE DIRECT Teleorman continuă să dezvolte o rețea puternică de puncte de informare europeană în bibliotecile publice din județul Teleorman. Ca urmare, în date de 27 septembrie, la ***Biblioteca Comunală „George Gană" Măldăeni***, a avut loc deschiderea celui de-al cincilea Punct permanent de informare europeană al ED Teleorman, care se alătură, astfel, celor de la: Biblioteca Județeană „Marin Preda" Teleorman, Biblioteca Comunală „Liliana Grădinaru" Peretu, Biblioteca Orășenească „Alexandru Depărățeanu" Videle și Biblioteca Comunală Buzescu. Evenimentul a fost organizat cu sprijinul ***Primăriei Comunei Măldăeni*** și în parteneriat cu Biblioteca Comunală „George Gană" Măldăeni, coordonator: ***bibliotecar Georgeta Robu.*** Noul punct de informare este dotat cu un stand ce cuprinde cele mai recente publicații editate de instituțiile Uniunii Europene, prin ***Oficiul pentru publicații al UE***.

După momentul inaugural, a urmat *„Lecția de informare europeană"*, o dezbatere pe tema *Anului European al Tineretului*, dar și a priorităților UE și de comunicare pentru anul 2022, despre activitatea și proiectele instituțiilor europene și ale Centrului ED Teleorman, despre *Spațiul învățării* – ghișeul unic pentru materiale oficiale de predare și învățare în UE, despre oferta educațională propusă instituțiilor școlare de către ED

Teleorman, dar și despre necesitatea implicării tuturor în procesul de luare a deciziilor, de creionare a viitorul nostru comun în Europa. *Sesiunea de instruire a bibliotecarilor publici din județul Teleorman* a întregit programul acestei zile.

Ne-au fost alături elevi de la ***Școala Gimnazială nr. 1 Măldăeni***, însoțiți de directoarea acestei instituții, ***prof. Simona Iordache,*** viceprimarul Comunei Măldăeni, ***Cătălin Ștefan Micheanu,*** dar și bibliotecari de la Biblioteca Municipală „Gala Galaction" Roșiori de Vede și de la Biblioteca Comunală „George Gană" Măldăeni: ***Daniela Argeșeanu, Georgeta Robu*** și ***Mihaela Baltac.*** Mulțumim tututor!

Și pentru că am vorbit cu interlocutorii noștri despre implicare și participare, conform tradiției, cel mai activ dintre elevi a fost premiat. Este vorba despre elevul ***Diță David Cristian*** din clasa a VIII-a. Felicitări!

● *Conferința Națională a ANBPR - BiblioPUBLICA - „ Biblioteci verzi și digitale"*

Biblioteca Județeană „Christian Tell" Gorj și EUROPE DIRECT Gorj, în parteneriat cu Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România, au organizat, în perioada 5-7 octombrie 2022, la Târgu Jiu, Conferința Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice - BiblioPUBLICA cu tema ***„Biblioteci verzi și digitale".***

Într-o lume care trece prin schimbări majore, provocate de efectele schimbărilor climatice, ale pandemiei de COVID 19, precum și de transformarea digitală a societății, bibliotecile și bibliotecarii sunt determinați să găsească noi modalități de adresare a publicului.

Ca urmare, conferința a vizat două direcții: cum putem face ca bibliotecile să devină verzi și digitale, reunind bibliotecari din toată țara, reprezentanți ai administrației publice locale, ai unor asociații, fundații și ONG-ri din țară și din străinătate, un moment aparte în programul conferinței fiind intervenția ***secretarului general adjunct NATO - Mircea Geoană.***

Biblioteca Municipală „Gala Galaction" din Roșiori de Vede și centrul EUROPE DIRECT Teleorman au fost reprezentate la acest eveniment de ***Marinela Rușanu***, bibliotecar și manager ED Teleorman, și de ***Aurelia Bărbuț***, consilier de comunicare, care au prezentat materialul ***„Educația europeană în bibliotecile publice".*** Am avut alături de noi colege de la **Biblioteca Județeană „Marin Preda" Teleorman** - *punct de informare europeană al ED Teleorman*, respectiv: **Valentina Pașa - manager** și **Geanina Burcea - bibliotecar.**

Conferința națională a constituit un bun prilej de promovarea unei platforme

regionale de rețele, de a face schimb de bune practici atât cu centrul gazdă, **ED Gorj**, dar și cu celelalte centre EUROPE DIRECT din România prezente la Târgu Jiu: **ED București, ED Târgoviște, ED Argeș** și **ED Vâlcea**, precum și cu **ANBPR, ERASMUS+, EBLIDA**, ONG-uri.

A fost o vizită de studiu, informare și documentare extrem de eficientă, pentru a găsi puncte de cooperare și susținere reciprocă, un semn clar că *împreună putem trece la fapte, împreună diseminăm informație europeană* către cetățenii din Regiunea Sud-Muntenia și nu numai, *împreună construim viitorul!*

● *EUROPE DIRECT Teleorman la Școala Gimnazială Călmățuiu de Sus,*

În această zi frumoasă de toamnă, cu multă culoare și miros de frunze ruginii, echipa EUROPE DIRECT Teleorman a pornit la drum către una dintre cele mai pitorești localități din județul Teleorman: **Călmățuiu de Sus.** Am avut, astfel, bucuria de a descoperi o localitate curată, îngrijită, preocupată de mediul înconjurător, cu oameni muncitori și copii inteligenți.

Cum am aflat aceste lucruri? Simplu! Am poposit cu binecunoscuta noastră ***Lecție de informare europeană*** la ***Școala Gimnazială Călmățuiu de Sus,*** acolo unde am stat de vorbă cu peste 60 de elevi și cadre didactice, despre cum pot să-și facă auzită vocea în ***Anul European al Tineretului***, despre prioritățile UE pentru anul 2022, despre ***Pactul verde european*** și ***O Europă pregătită pentru era digitală***, despre ***Spațiul învățării,*** despre activitatea și proiectele instituțiilor europene și ale ED Teleorman, dar și despre oferta educațională propusă instituțiilor școlare

de către centrul european de informare din județul Teleorman.

Totodată, am avut plăcerea să cunoaștem ***„Echipa Florilor"***, alcătuită din patru elevi minunați și un profesor coordonator extrem de implicat și anume ***prof. Liliana Băltoiu***, echipă care a participat la competiția națională ***EuroQuiz 2022,*** organizată de **Reprezentanța Comisiei Europene în România** și **Ministerul Educației**. Iar noi nu am mers cu mâna goală la Călmățuiu de Sus, ci încărcați cu daruri pentru acești copii inimoși, muncitori și foarte dornici de a învăța cât mai mult, daruri oferite de RCE în România, dar și de ED Teleorman. ***Felicitări tuturor!***

Și pentru că am găsit copii care au primit informația europeană cu sufletul la gură, ne-a fost foarte greu să stabilim cel mai implicat elev. După votul democratic și întrebări de departajare, am desemnat câștigătorul diplomei pentru cel mai activ elev și anume ***Marius Beșliu***, de la clasa a VII-a. ***Felicitări, Marius!***

Mulțumim pentru colaborare directoarei unității de învățământ din această localitate, **prof. Mihaiela Radu**, dar și **prof. Liliana Băltoiu** și tuturor cadrelor didactice implicate! Mulțumim, de asemenea, pentru găzduire primarului Comunei Călmățuiu de Sus, dl **Ovidiu-Valeriu Ghenea**, și viceprimarului așezării, dl **Lucrețiu Bogdan Udrea,** și îi felicităm pentru munca dumnealor!